

Κώστας Τζαβέλλας: Οι συντάξεις της ντροπής

Κάθε Τετάρτη στην εφημερίδα «Κόσμος»: Ένα θεατρικό έργο που αναφέρεται σε μια σημαντική στιγμή της μεταναστευτικής ιστορίας των Ελλήνων στην Αυστραλία. Το έργο του Κώστα Τζαβέλλα βασίζεται σε μια αληθινή ιστορία και είναι αφιερωμένο από τον συγγραφέα «σ' όλους τους άρρωστους, όλους τους φτωχούς, όλους τους αδύνατους που το κόλπο τους ταλαιπώρησε. Και σε όλους τους δυνατούς που είπαν όχι στο «Κόλπο». Είναι επίσης αφιερωμένο στον πατέρα του συγγραφέα με τα παρακάτω λόγια «Και... στον πατέρα μου Φώτη, τον αιώνιο φάρο της ζωής μου. Μια ταπεινή, μια ελάχιστη προσφορά. Κι... ένα συγγνώμη...». «Οι συντάξεις της ντροπής» εκδόθηκαν το 1993 σε βιβλίο με πρόλογο της Ερασμίας Γαλιατσάτου – Παπαγεωργίου (τον οποίο έχουμε ήδη δημοσιεύσει). Ευχαριστούμε θερμά τον συγγραφέα Κώστα Τζαβέλλα για την ευγενική του χειρονομία προς τους αναγνώστες μας. Μετά την ολοκλήρωση της δημοσίευσης του θεατρικού έργου θα ακολουθήσει εκτενής συνέντευξη με τον συγγραφέα που θα μας μιλήσει για την περιπέτεια της συγγραφής του βιβλίου αλλά και θα μας μεταφέρει τις σημειώσεις του απόψεις για το γεγονός που συντάραξε τον ελληνισμό στο τέλος της δεκαετίας του '70.

ΠΡΑΞΗ ΠΡΩΤΗ

Στολισμένοι όλοι φτάνουν στο φτωχικό σέμι του Randwick όπου μόνο τα έπιπλα και τα βιβλία έχουν σωθεί απ' την καταστροφή.

(Χτυπάει η πόρτα και την ανοίγει η Κούλα.)

ΚΟΥΛΑ: Μιχάλη! Βρε Μιχάλη, τί κάνεις, τί κάνετε βρε παιδιά; (Τα κοριτσάκια, 10 και 11 ετών, έχουν μπει μέσα.) Βρε τα κοριτσόπουλα, βρε τί κούκλες είναι αυτές; Θεέ μου, τι ομορφιές! (Τις φιλά.)

(Ο Τάκης προχωρεί σιγά και αγκαλιάζει τη Μαρία, μετά χαιρετά τον Μιχάλη ενώ η Κούλα έχει φύγει και παρουσιάζεται μαζί με τα παιδιά.)

ΤΑΚΗΣ: Αυτός είναι ο Φώτης.

ΚΟΥΛΑ: Κι αυτός ο Σπύρος.

ΜΑΡΙΑ: Κι απ' εδώ οι κοπελιές μας.

(Τα παιδιά κοιτάζονται μεταξύ τους ενώ η Κούλα τα οδηγεί όλα μαζί πάλι μέσα στο δωμάτιό τους.)

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ρε πώς περάσαν τα χρόνια παλιόφιλε! Πώς μεγάλωσαν τα παιδιά! Σε λίγο θα μας κοιτάζουν απ' υψηλού.

ΤΑΚΗΣ: Αυτά κάνουν, παιδί μου, το γάλα, τ' αυγά και τα chips. Τι μας λένε τόσα χρόνια οι Αυστραλοί Fish and Chips; Να μη βγάλουμε, λοιπόν λεβέντες και κοπελάρες; Σαν κι εμάς που περιμέναμε κάθε πότε θα γεννήσει η κότα, για να μοιραστούμε ένα αυγό; 'Ασε το γάλα... Αυτό για εμάς ήταν φάρμακο. Εγώ το μόνο γάλα που θυμάμαι μικρός ήταν ένα γάλα για τον κοκίτη και λέγαν ότι ήταν γαϊδουρόγαλο. Ε, ρε ζωή κι αυτή...! Αλλά τί τα λέμε τώρα αυτά; Για λέγε πώς τα πέρασες στην Ελλάδα; Εσύ όλο έλεγες, όταν πήγαινες θα 'μενες.

ΜΙΧΑΛΗΣ: 'Ακου, Τάκη, η Ελλάδα είναι ωραία. Μούρλια είναι! Αλλά όταν έχεις Οικογένεια θέλεις πολλά λεφτά. Εκεί, παιδί μου, όλο για εκατομμύρια μιλάνε. Κανένας δεν δουλεύει κι όλοι φορτωμένοι είναι. Πού τα βρίσκουν;

ΤΑΚΗΣ: Εσένα αυτό σε πείραξε, πού τα βρίσκουν; Ποιος ξέρει... Εμάς αυτό δεν μας ενδιαφέρει. Εμείς μπορούμε να ζήσουμε εκεί;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Λοιπόν, άκουσε. Η Ελλάδα έχει χίλια καλά. Για μας τους Έλληνες θα 'ναι πάντα ο τόπος μας. Αμα τα ψηλαφίζεις δεν βρίσκεις άκρη. Μόνο που δεν αισθάνεσαι, ρε παιδί μου, τόσο άνετα όσο θα 'πρεπε. Μοιάζουμε κάτι σαν ξένοι εμείς οι ξενιτεμένοι. Και... μας παίρνουνε χαμπάρι αμέσως. Λες και μας μυρίζουνε σαν τα ζαγάρια. Τι κακό είναι αυτό!

(Εν τω μεταξύ έχουν μπει κι οι γυναίκες.)

ΚΟΥΛΑ: Να... τα βάλουμε στο δωμάτιο των παιδιών. Τηλεόραση δεν έχουμε... Τί να γίνει... Ας παίξουν με τα παιχνίδια των παιδιών.

ΜΙΧΑΛΗΣ: 'Ελα, βρε Κούλα, παιδιά είναι θα τα βρούνε αυτά μεταξύ τους.

ΤΑΚΗΣ: Βλέπω η Ελλάδα μπήκε καλά στο πετσί σου. Έφερε και καινούργιες ελληνικές εκφράσεις...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι... θα τα βρούνε. Ναι, βέβαια, κάτι εκφράσεις, παιδί μου, να σου φεύγει το καφάσι. Κάτι: τη βρήκαμε, τα βρήκαμε, τα βρίσκουμε, μου τη δίνεις, σου τη δίνω, μου βγαίνεις με κόκκινο και τόσα άλλα. Κάτι ελληνικά μούτζα να 'χουν αυτά που μάθαινες εσύ.

ΤΑΚΗΣ: Γιατί εσύ τι έμαθες;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Ναι, κι εγώ. Αλλά εσύ είσαι ο σπουδασμένος, ο «καλαμαράς» που λένε κι οι Κύπριοι.

ΤΑΚΗΣ: 'Ελα άσε τ' αστεία. Τώρα για πες μου που κάθηκες τόσον καιρό; Μόλις πούλησες το μαγαζί στο Strathfield σ' έχασα. Τί έγινε;

(Μπαίνει στη μέση η Κούλα)

ΚΟΥΛΑ: 'Ελα παιδιά, τι θα πάρετε;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Εγώ θέλω καφέ, ελληνικό καφέ.

ΤΑΚΗΣ: Κι εγώ το ίδιο.

ΚΟΥΛΑ: Εντάξει, εύκολοι είστε κι οι δυο. 'Ελα Μαρία, έλα να τους φτιάξουμε παρέα.

ΤΑΚΗΣ: Δεν είχαμε ειπεί τη δεύτερη κόρη θα τη βαφτίσω εγώ;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Λοιπόν, άκουσε τι έγινε. Βρέθηκε μια ευκαιρία σ' ένα χωριό. Πήγα, πήρα ένα μαγαζάκι σχεδόν τζάμπα. Σκοπεύαμε να μείνουμε δυο, το πολύ τρία χρόνια. Τελικά μείναμε επτά. Απ' εκεί μόλις κατεβήκαμε πήγαμε σχεδόν κατ' ευθείαν στην Ελλάδα. Το σπίτι το 'χαμε νοικιάσει.

ΤΑΚΗΣ: Καλά και ούτε κουβέντα, ούτε ένα «γεια σου» δηλαδή;

ΜΙΧΑΛΗΣ: Δεν έχεις δίκιο! Περάσαμε απ' το σπίτι σας και λείπατε. Τότε μάλιστα έμαθα ότι είχες μπλέξει με οικοδομές. Είπαμε θα ξαναπεράσουμε αλλά τα ξέρεις τώρα. 'Αλλα σκοπεύεις κι άλλα κάνεις. Την Ειρήνη τη βαφτίσαμε στο χωριό. Εκεί άμα έχεις μαγαζί επτά ημέρες την εβδομάδα ξέχασέ το. Δεν υπάρχει όρεξη για τίποτα. Είσαι κουρτισμένος σαν το γραμμόφωνο.

ΤΑΚΗΣ: Πάντως άμα με το καλό θελήσετε να κάνετε το τρίτο...

ΜΙΧΑΛΗΣ: Δεν είναι άμα με το καλό. Πρέπει απαραίτητα να κάνουμε το τρίτο, αλλά να είναι γιος! Ο πατέρας μου με 'χει φάει, θέλει πάση θυσία τ' όνομά του.

ΤΑΚΗΣ: Α! Ναι, έμαθα έφερε και το γέρο σου. Τί κάνει; Γιατί δεν τον φέρατε μαζί σας;

(Μπαίνει στη μέση η Μαρία).

ΜΑΡΙΑ: Να σου ειπώ, Τάκη, θα τον φέρναμε αλλά είναι τόσο παράξενος και αργόσυρτος.

